

(Ф 03.02 – 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний авіаційний університет

Факультет економіки та бізнес-адміністрування

Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

УЗГОДЖЕНО
В.о. декана ФЕБА

Світлана ПЕТРОВСЬКА
«02» 02 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи

Анатолій ПОЛУХІН
«13» 02 2024 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Фінансовий менеджмент»

Освітньо-професійна програма: «Фінанси і кредит»

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	1	120/ 4,0	17	17	–	86	–	КП – 1с.	Екзамен - 1с.
Заочна	1	120/ 4,0	6	8	–	106	К.р(1) – 1с.	КП – 1с.	Екзамен - 1с.

Індекс: НМ-6-072/21 -2.1.2

НМ-6-072з/22 -2.1.2

СМЯ НАУ РП 11.01.09 – 01 – 2024

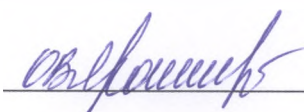
Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Фінансовий менеджмент»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 11.01.09-01-2024

стор. 2 з 16

Робочу програму навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Фінанси і кредит», навчального та робочого навчального планів № НМ-6-072/21, РМ-6-072/23 та №НМ-6-072з/22, РМ-6-072з/23 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив
професор кафедри фінансів,
обліку та оподаткування, д.е.н: /Оксана ЯРОШЕВСЬКА/

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Фінанси і кредит», спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» – кафедри фінансів, обліку та оподаткування, протокол № 1 від «18» 01 2024 р.

Гарант освітньо-професійної програми /Тетяна КОСОВА /

Завідувач кафедри / Тетяна КОСОВА /

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету економіки та бізнес-адміністрування, протокол № 5 від «26» 01 2024 р.

Голова НМРР /Анатолій ТОФАНЧУК/

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Врахований примірник

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	6
2. Програма навчальної дисципліни	6
2.1. Зміст навчальної дисципліни	6
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	6
2.3. Тематичний план	11
2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).....	11
2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену	12
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	12
3.1. Методи навчання	12
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	13
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	13
4. Рейтингова система оцінювання набутих здобувачем знань та вмінь	14

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Навчальна дисципліна «Фінансовий менеджмент» є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі управління та адміністрування.

Метою навчальної дисципліни є: формування у майбутніх фахівців високого рівня кваліфікації в галузі економіки здатних до з'ясування економічної природи теоретичних та організаційних основ фінансового менеджменту, управління грошовими потоками, прибутком і активами підприємства.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- вивчення сутності фінансового менеджменту;
- формування стратегії та тактики фінансового менеджменту;
- вивчення сутності та видів грошових потоків підприємства, інструментарію управління грошовими потоками;
- вивчення методичного інструментарію оцінювання вартості грошей у часі та його застосування у фінансових розрахунках;
- прогнозування грошових потоків для забезпечення стабільного функціонування підприємств;
- управління формуванням і використанням прибутку підприємства;
- формування і фінансування оборотних активів;
- вивчення інструментарію управління інвестиціями на підприємстві;
- вивчення сучасних концепцій управління ризиками на підприємстві;
- визначення методів аналізу фінансових звітів;
- визначення моделей прогнозування банкрутства підприємства;
- вивчення сутності та методів антикризового фінансового управління;
- контролювання ефективності антикризового фінансового управління, визначення впливу антикризових заходів на основні фінансових параметрів підприємства.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

ПРН1. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПРН3. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПРН4. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН5. Вільно спілкуватися українською та іноземною мовами усно і письмово з професійних та наукових питань, презентувати і обговорювати результати досліджень.

ПРН7. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності

ПРН9. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПРН12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПРН13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

ПРН17. Здійснювати діяльність як професійний учасник ринку фінансових послуг з метою хеджування фінансових ризиків суб'єктів господарювання.

ПРН18. Адаптувати положення та методи дослідження інших наук для розв'язання професійних та наукових задач у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН19. Вміти моделювати та діагностувати діяльність суб'єктів господарювання з метою ефективного управління за рахунок використання сучасних комп'ютерних систем обробки фінансової інформації.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

1. Інтегрована компетентність:

ІК Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

2. Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність спілкуватися українською та іноземною мовами.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)

ЗК11. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу інформації з різних джерел у предметному полі фінансів.

3. Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ФК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ФК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ФК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

ФК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ФК10. Здатність виконувати наукові дослідження у сфері фінансів, банківської справи та страхування з урахуванням поставлених завдань та наявних обмежень.

ФК13. Уміння застосовувати сучасні методики управління банками та небанківськими фінансово – кредитними установами, адаптувати їх до умов роботи, здатність критично аналізувати, виявляти не вирішені раніше питання та надавати пропозиції з їх вирішення або вдосконалення.

ФК14. Уміння планувати роботу фінансово-кредитних установ, розробляти стратегії їх розвитку. Організувати нормативно-правове, інформаційне, технічне та інше забезпечення праці суб'єктів господарювання. Організувати систему внутрішнього моніторингу.

ФК17. Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Дана дисципліна є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Страховий менеджмент», «Інновації у фінансовій сфері», «Науково-дослідна практика у сфері фінансів і кредиту».

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

- **навчального модуля №1 «Теоретичні основи та практичні аспекти фінансового менеджменту»**, який є логічно завершеною, самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якого передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Окремим (другим) модулем (освітнім компонентом) є **курсний проект (КП)**, який виконується у першому семестрі. КП є важливою складовою закріплення та поглиблення теоретичних та практичних знань та вмінь, набутих здобувачем у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.09-01-2024
		стор. 7 з 16	

Модуль № 1 «Теоретичні основи та практичні аспекти фінансового менеджменту».

Інтегровані вимоги модуля №1:

Знати:

- сутність фінансового менеджменту;
- організацію фінансового менеджменту на підприємстві;
- стратегію і тактику фінансового менеджменту;
- інструментарій управління грошовими потоками;
- методичний інструментарій оцінювання вартості грошей у часі та його застосування у фінансових розрахунках;
- управління формуванням і використанням прибутку;
- формування і фінансування оборотних активів;
- сутність капіталу та його роль у діяльності підприємства;
- інструментарій управління інвестиціями на підприємстві;
- сутність і методи антикризового фінансового управління;
- моделі прогнозування банкрутства підприємства.

Вміти:

- виявляти вплив факторів на кінцевий фінансовий результат підприємства;
- аналізувати фінансові ризики;
- формувати стратегію ефективного розміщення фінансових ресурсів підприємства;
- контролювати ефективність антикризового фінансового управління, визначати вплив антикризових заходів на основні фінансові параметри підприємства.

Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту.

Сутність фінансового менеджменту. Функції фінансового менеджменту і їх значення. Фінансовий менеджмент як система управління фінансовими ресурсами підприємства. Необхідність і ефективність фінансового менеджменту і умови її досягнення. Мета фінансового менеджменту. Основні завдання фінансового менеджменту. Забезпечення максимізації прибутку і ринкової вартості підприємства в реалізації кінцевих інтересів його власників. Стратегія і тактика фінансового менеджменту. Об'єкти і суб'єкти фінансового менеджменту. Завдання фінансового менеджменту.

Механізм фінансового менеджменту. Місце фінансового менеджменту в організаційній структурі підприємств. Методи і прийоми фінансового менеджменту.

Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту

Методологічні основи побудови системи забезпечення фінансового менеджменту. Організаційне забезпечення фінансового менеджменту. Характеристика моделі фінансової інфраструктури підприємства. Системи і методи внутрішнього фінансового контролю.

Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту. Фінансова інформаційна база. Показники інформаційного забезпечення фінансового менеджменту. Зміст фінансової звітності. Загальні вимоги до інформаційної бази. Основні користувачі фінансової інформації.

Тема 3. Управління грошовими потоками на підприємстві. Поняття грошового потоку. Значення грошових потоків у діяльності підприємства. Оптимізація грошових потоків. Види грошових потоків і їх класифікація. Принципи управління грошовими потоками. Складання звіту про рух грошових коштів.

Вхідні грошові потоки і їх характеристика. Зміст і завдання управління вхідними грошовими потоками. Управління грошовими потоками, пов'язаними з операційною діяльністю. Управління грошовими потоками, пов'язаними з фінансовими операціями. Управління вихідними грошовими потоками. Зміст і завдання управління вихідними грошовими потоками. Управління грошовими потоками: оплата рахунків суб'єктів господарювання, перерахування коштів у бюджет і цільові державні фонди, погашення зобов'язань по кредитах і інших боргових зобов'язаннях, витрати на оплату праці.

Планування надходження і використання грошових коштів. Розробка і застосування платіжного календаря.

Тема 4. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках.

Необхідність і значення визначення вартості грошей в часі. Фактори, що впливають на зміну вартості грошей в часі. Вплив інфляції на зміну вартості грошей. Ризик і його вплив на зміну вартості грошей.

Нарахування простих і складних процентів. Майбутня вартість грошей і її зміст. Розрахунок майбутньої вартості грошей з урахуванням ануїтетів. Використання процентного фактора у розрахунках майбутньої вартості грошей.

Теперішня вартість грошей і її зміст. Поняття дисконтування і сфери його застосування. Визначення суми дисконту. Визначення чистого дисконтного доходу. Розрахунок теперішньої вартості ануїтетів. Поточна вартість довічної ренти. Використання процентного фактора при розрахунках теперішньої вартості грошей. Врахування фактора часу в розрахунках вартості облігацій і акцій.

Тема 5. Управління прибутком.

Зміст і завдання управління прибутком підприємства. Систем-підхід до управління прибутком. Інформаційна база управління прибутком.

Управління прибутком від операційної діяльності. Формування прибутку від основної діяльності. Фактори, що впливають на формування прибутку. Зовнішні й внутрішні фактори управління формуванням собівартості. Розрахунок граничної виручки і граничних витрат. Аналіз беззбитковості. Розробка цінової політики і її оптимізація на підприємстві. Політика максимізації прибутку

підприємств. Операційний леверидж. Управління формуванням прибутку від іншої операційної діяльності. Формування прибутку від фінансових операцій.

Сутність і завдання управління розподілом прибутку. Фактори, що впливають на розподіл загального прибутку. Вплив на розподіл прибутку системи оподаткування підприємств. Управління використанням чистого прибутку. Аналіз використання прибутку. Створення резервного фонду. Дивідендна політика.

Тема 6. Управління активами.

Склад і структура активів підприємства. Оцінка активів. Зміст і завдання управління оборотними активами. Управління виробничими запасами. Управління дебіторською заборгованістю. Визначення оптимальної структури дебіторської заборгованості. Забезпечення ефективного контролю за рухом і своєчасним поверненням дебіторської заборгованості. Інкасації дебіторської заборгованості. Методи рефінансування дебіторської заборгованості. Управління грошовими коштами. Оптимізація залишку грошових коштів підприємства.

Джерело формування оборотних активів підприємств і шляхи забезпечення їх оптимальної структури. Стратегія фінансування оборотних активів: агресивна модель, консервативна модель, компромісна модель.

Управління необоротними активами підприємства. Управління основними засобами, нематеріальними активами.

Тема 7. Вартість і оптимізація структури капіталу.

Сутність капіталу підприємства. Класифікація капіталу. Визначення загальної потреби в капіталі. Фактори, що впливають на обсяг капіталу. Власний капітал і його формування. Статутний капітал. Пайовий капітал. Резервний капітал. Нерозподілений прибуток. Управління формуванням власного капіталу.

Позичковий капітал. Довгострокові фінансові зобов'язання. Короткострокові фінансові зобов'язання. Кредиторська заборгованість. Управління позичковим капіталом. Управління кредиторською заборгованістю.

Вартість капіталу. Вартість капіталу як міра прибутковості. Норма капіталу. Базова концепція визначення вартості капіталу. Визначення вартості власного капіталу. Вартість акціонерного капіталу. Оцінка позичок. Оцінка загальної вартості капіталу. Інфляція і ринкова вартість капіталу. Розрахунок середньозваженої вартості капіталу. Фінансовий леверидж. Ефект фінансового левериджу. Структура капіталу. Фактори, що впливають на структуру капіталу. Управління структурою капіталу. Оптимізація структури капіталу. Політика підприємства щодо структури капіталу. Вплив структури капіталу на вартість підприємства.

Тема 8. Управління інвестиціями.

Сутність і класифікація інвестицій. Зміст і завдання управління інвестиціями. Види інвестицій. Формування інвестиційної політики. Форми реальних інвестицій і особливості управління ними. Капітальні вкладення. Види інвестиційних проектів і вимоги до їх розробки. Методи оцінки ефективності

інвестиційних проектів. Окупність капітальних вкладень і її розрахунок. Особливості управління інноваційними інвестиціями підприємств. Управління реалізацією реальних інвестиційних проектів. Порядок розробки бюджету капітальних вкладень.

Управління джерелами фінансування капітальних вкладень. Амортизаційна політика підприємства. Використання прибутку. Інструменти довготермінового фінансування інвестицій. Визначення оптимальної структури джерел фінансування капіталовкладень.

Фінансова інвестиційна діяльність підприємства. Управління фінансовими інвестиціями. Вкладення коштів у цінні папери. Розміщення коштів на депозитних рахунках, Портфель фінансових вкладень і принципи його формування. Методи оцінки інвестиційного портфеля з урахуванням ризику. Диверсифікація інвестиційного портфеля. Ризикові інвестиції (венчурний капітал).

Тема 9. Антикризове фінансове управління підприємством.

Зміст і завдання антикризового фінансового управління підприємством.

Методи прогнозування банкрутства підприємства. Система попереднього реагування на загрозу банкрутства і комплекс попереджувальних заходів.

Фінансова санація підприємства як елемент антикризового управління. Досудова санація. Санація за рішенням арбітражного суду. Менеджмент санації підприємства, його функції і завдання. Методи фінансування санації підприємства. Управління внутрішніми джерелами фінансування і залучення зовнішніх фінансових джерел.

Реструктуризація в системі антикризового фінансового управління підприємством. Організаційно-фінансове забезпечення реструктуризації підприємств.

Модуль № 2 «Курсовий проект».

Курсовий проект (КП) виконується у першому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих здобувачем у процесі засвоєння всього навчального матеріалу з дисципліни «Фінансовий менеджмент».

Мета курсового проекту – набути теоретичні та практичні знання з організації, аналізу та застосування моделей та методів фінансового менеджменту згідно індивідуальної теми.

Виконання, оформлення та захист КП здійснюється здобувачем в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій, розроблених провідним викладачем кафедри.

Час, потрібний для виконання КП, – до 45 годин самостійної роботи.

2.3. Тематичний план.

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 «Теоретичні основи та практичні аспекти фінансового менеджменту»									
1.1	Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту	1 семестр				1 семестр			
		7	2	2	3	6	1	-	5
1.2	Система забезпечення фінансового менеджменту	7	2	2	3	6	1	-	5
1.3	Управління грошовими потоками на підприємстві	7	2	2	3	6	1	-	5
1.4	Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках	7	2	2	3	8	1	1	6
1.5	Управління прибутком	11	2	2	7	8	1	1	6
1.6	Управління активами	8	2	2	4	8	1	1	6
1.7	Вартість і оптимізація структури капіталу	10	2	2	6	7	-	1	6
1.8	Управління інвестиціями	10	2	2	6	9	-	2	7
1.9	Антикризове фінансове управління підприємством	5	1	-	4	9	-	2	7
1.10	Модульна контрольна робота №1	3	-	1	2	-	-	-	-
1.11	Контрольна (домашня) робота (ЗФН)	-	-	-	-	8	-	-	8
Усього за модулем №1		75	17	17	41	75	6	8	61
Модуль №2 «Курсовий проект»									
2.1	Фінансовий менеджмент підприємства	45	-	-	45	45	-	-	45
Усього за модулем №2		45	-	-	45	45	-	-	45
Усього за навчальною дисципліною		120	17	17	86	120	6	8	106

2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).

Контрольна (домашня) робота (ЗФН) з дисципліни виконується у першому семестрі відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій.

Мета контрольної (домашньої) роботи (ЗФН) – перевірка, закріплення та розвиток знань здобувачів, отриманих в процесі вивчення дисципліни

«Фінансовий менеджмент». Темі охоплюють всі розділи дисципліни і надають можливість творчого вирішення проблеми.

Для успішного виконання контрольної (домашньої) роботи (ЗФН) здобувач повинен **знати**: організацію фінансового менеджменту на підприємстві; стратегію і тактику фінансового менеджменту; інструментарій управління грошовими потоками; методичний інструментарій оцінювання вартості грошей у часі та його застосування у фінансових розрахунках; управління формуванням і використанням прибутку; формування і фінансування оборотних активів; сутність капіталу та його роль у діяльності підприємства; інструментарій управління інвестиціями на підприємстві; **вміти**: прогнозувати грошові потоки підприємства для забезпечення стабільного функціонування підприємств; виявляти вплив факторів на кінцевий фінансовий результат підприємства; аналізувати фінансові ризики; формувати стратегію ефективного розміщення фінансових ресурсів підприємства; контролювати ефективність антикризового фінансового управління, визначати вплив антикризових заходів на основні фінансові параметри підприємства.

Час, потрібний для виконання контрольної (домашньої) роботи (ЗФН), складає до 8 годин самостійної роботи.

Для здобувачів ЗФН завдання для виконання розробляються автором робочої програми. Навчальні матеріали затверджуються протоколом засідання випускової кафедри, доводяться до відома здобувача індивідуально і виконуються відповідно до методичних рекомендацій.

2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену.

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доноситься до відома здобувачів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- метод проблемного викладу;
- дослідницький метод;
- дискусія;
- мозкова атака;
- метод конкретних ситуацій (КС): КС, що навчають аналізу та оцінці; КС, що навчають вирішенню проблем та прийняттю рішень; КС, що ілюструють проблему, рішення або концепцію в цілому.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, практичних занять, під час самостійної роботи здобувачів, роботи з навчальною літературою.

3.2. Рекомендована література

Базова література

- 3.2.1. Непочатенко О. Фінансовий менеджмент. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 496 с.
- 3.2.2. Вахович І. М. Фінансовий менеджмент: магістерський курс : навч. посіб. 3-тє вид., змінєне і доп. Луцьк : Надстир'я, 2023. 640 с
- 3.2.3. Косова Т.Д., Гаврилко Т.О., Жам О.Ю., Рибак О.М. Інновації у фінансовій сфері: навч.посіб. Київ: НАУ, 2022. 136 с.
- 3.2.4. Марченко О. М. Практикум з менеджменту : навч. посіб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 224 с.
- 3.2.5. Шевченко Н. В., Мельник С. І. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник у схемах і таблицях. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 224 с.
- 3.2.6. Долінський Л. Фінансовий ризик-менеджмент: навч.-метод. посіб. Київ: НаУКМА, 2022. 132 с

Допоміжна література

- 3.2.7. Школьник І. О., Кремень В. М. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2018. 488 с.
- 3.2.8. Кравченко М. О., Бояринова К. О., Копішинська К. О. Управління ризиками: навч. наочн. посіб. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 432 с.
- 3.2.9. Краус Н.М., Нікіфороф П.О., Краус К.М., Поченчук Г.М. Фінансові інструменти економічного розвитку: навч.-метод. посіб. Київ : Аграр Медіа Груп, 2020. 210 с.
- 3.2.10. Курило О.Б., Бондаренко Л.П., Вівчар О.И, Чубка О.М. Фінанси підприємств: підручник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 340 с.
- 3.2.11. Слав'юк Н. Р. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. Київ: НаУКМА, 2022. 205 с.
- 3.2.12. Дема Д. І., Дорохова Л. М., Віленчук О. М. Фінансовий менеджмент : підруч. Житомир: ЖНАЕУ, 2018. 320 с.
- 3.2.13. Фінансовий менеджмент : підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Крупки ; [М. І. Крупка, О. М. Ковалюк, В. М. Коваленко та ін.]. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 440 с.
- 3.2.14. Слатвінський М.А. Ризик-менеджмент у фінансовій сфері: навч. посіб. Умань: Візаві, 2017. 395 с.
- 3.2.15. Туленков М.В. Сучасні теорії менеджменту: навч. посіб. К.: Каравела, 2018. 304 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

- 3.3.1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: [http:// zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua)
- 3.3.2. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України. URL: [http:// sfs.gov.ua](http://sfs.gov.ua).
- 3.3.3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.09-01-2024
		стор. 14 з 16	

3.3.4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>.

3.3.5. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>.

3.3.6. Методичні розробки кафедри (в електронному вигляді).

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ ЗДОБУВАЧЕМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної здобувачем навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	1 семестр	1 семестр
Модуль №1 «Теоретичні основи та практичні аспекти фінансового менеджменту»		
Види навчальної роботи	бали	бали
Виконання експрес-контрольних робіт та тестових завдань	20	30
Розв'язання задач, відповіді на теоретичні питання, тощо під час аудиторної роботи на практичних заняттях	30	-
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 здобувач має набрати не менше</i>	30	-
Виконання модульної контрольної роботи №1	30	-
Виконання контрольної (домашньої) роботи (ЗФН)	-	30
Усього за модулем №1	80	60
Семестровий екзамен	20	40
Усього за модулем №1	100	100
Усього за дисципліною	100	100
Модуль №2 «Курсовий проект»		
Виконання курсовий проект	60	60
Захист курсовий проект	40	40
Виконання та захист курсового проекту	100	100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються здобувачу, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих здобувачем за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Підсумкова модульна рейтингова оцінка, отримана здобувачем за результатами виконання та захисту **курсвого проекту** в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до відомості модульного контролю, а також до навчальної картки, залікової книжки та Додатку до диплома, наприклад, так 02/Візм/А. 87/Лобне/В. 79/Лобне/С. 68/Залов./D. 65/Залов./Е тощо.

4.5. Сума підсумкової семестрової модульної та **екзаменаційної** рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.6. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки здобувача, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.7. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.